

Młoda Polska
Wersja B
Klucz odpowiedzi

Nr	Odpowiedzi	Punktacja
1.	P F P F P P	0–3 pkt 3 pkt – wszystkie odpowiedzi są poprawne 2 pkt – dopuszczalny 1 błąd 1 pkt – dopuszczalne 2 błędy
2.	Wszystkie wymienione pojęcia odnoszą się do zespołu zjawisk kulturalno-artystycznych mających miejsce w Europie na przełomie XIX i XX wieku (w Europie już w latach 60. i 70. XIX wieku, w Polsce nieco później).	0–1 pkt
3.	B	0–1 pkt
4.	Oba te miasta znajdowały się w Galicji – zaborze austriackim. Austriacy dopuszczali pewną autonomię życia kulturalnego Polaków, dlatego możliwy był tam rozwój teatrów, kabaretów, kawiarni artystycznych. Polacy mogli tam także wypowiadać się w języku ojczystym w urzędach oraz szkołach. Zarówno do Krakowa, jak i do Lwowa przybywali młodzi ludzie podejmujący studia na tamtejszych uniwersytetach, artyści powracający z zagranicznych wojaży przywożący nowe idee i pomysły.	0–1 pkt
5.	<u>Proponowane odpowiedzi:</u> 1. Niepokój towarzyszący końcówce wieku, rozpad dotychczasowego świata (dążenie niektórych państw do umacniania swojej pozycji politycznej). 2. Wzrost znaczenia proletariatu zagrażający panującemu łaadowi społecznemu. 3. Lęk przed utratą własnej odrębności wywołany przez zmiany takie jak wielki skok demograficzny, rozwój komunikacji, umasowienie produkcji. 4. Nasilające się przekonanie o upadku zasad i wartości (instytucja rodziny, religia, moralność). 5. Kryzys mieszczańskiej obyczajowości.	0–2 pkt po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź
6.	B	0–1 pkt
7.	Głosiciele hasła „sztuka dla sztuki” (ze Stanisławem Przybyszewskim na czele) podkreślali autonomię twórcy i jego dzieła – prawdziwa sztuka w ich mniemaniu nie spełnia żadnych funkcji (społecznych czy dydaktycznych), ale stanowi cel sam w sobie. Artysta jest w tym ujęciu kapłanem sprawującym liturgię sztuki.	0–1 pkt
8.	<u>Henri Bergson:</u> Rzeczywistość otaczająca człowieka jest zmienna i różnorodna, a wszechświatem i człowiekiem kieruje „pęd życiowy” (<i>élan vital</i>). <u>Artur Schopenhauer:</u> To człowiek i jego świadomość stwarzają świat, żądę życia wyraża wola. <u>Friedrich Nietzsche:</u> Istnienie ludzkie jest bezcelowe, upadły wszystkie dotychczasowe idee. <u>Henri Bergson:</u> Rzeczywistość otaczająca człowieka jest zmienna i różnorodna, a wszechświatem i człowiekiem kieruje „pęd życiowy” (<i>élan vital</i>).	0–3 pkt po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź
9.	Przedstawiciele cyganerii buntowali się przeciwko powszechnie obowiązującym normom oraz konwenansom, pogardzali mieszczańskim stylem życia, krytykowali moralność filistrów, dla których priorytetem była stabilizacja finansowa. Bohema ceniła wolność ducha, możliwość wymiany poglądów i myśli. Filistrzy stali się	0–2 pkt 2 pkt – opisanie stosunków pomiędzy obiema grupami oraz

	przedmiotem krytyki i drwiny ze strony modernistycznych artystów. Styl życia przez nich reprezentowany bohema utożsamiała z nudą i obłądą. Mieszczanie nie pochwalały stylu życia bohemy artystycznej, który godził w ich mieszczańskie przyzwyczajenia. Nie do przyjęcia było dla nich przede wszystkim to, w jaki sposób funkcjonowały kobiety – artystki bywające w kawiarniach, pozujące malarzom nierzadko do aktów.	reprezentowanych przez nie wartości i światopoglądu 1 pkt opisanie stosunków pomiędzy obiema grupami
10.	a) dekadentyzm, symbolizm, fascynacja demonizmem, spleen, nihilizm	0–2 pkt 2 pkt – brak błędów 1 pkt – dopuszczalny 1 błąd
	b) Np. „I światła szarego blask sący się senny”	0–1 pkt
11.	Prąd artystyczny: symbolizm Uzasadnienie: Na obrazie przedstawione zostały symbole: trzymana przez kobietę kosa, gest zamykania oczu.	0–2 pkt
12.	<u>funkcje dialektyzacji</u>: oddanie kolorytu lokalnego, podkreślenie autentyczności opisywanego środowiska <u>przykłady</u>: <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta, <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego	0–2 pkt 1 pkt za podanie funkcji 1 pkt za odwołanie się do dwóch tekstów
13.	<u>fascynacja Tatrami</u>: <i>Na skalnym Podhalu</i>, <i>Melodia mgieł nocnych</i>, <i>Widok ze Świnicy do Doliny Wierchcichej</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera <u>nietzscheanizm</u>: <i>Kowal</i> Leopolda Staffa <u>rozrachunek z narodowymi powstaniami</u>: <i>Rozdziobią nas kruki, wrony</i> Stefana Żeromskiego, <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego <u>tematyka wiejska</u>: <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta, <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego	0–3 pkt 3 pkt – za 4 poprawne przykłady 2 pkt – za 3 poprawne przykłady 1 pkt – za 2 poprawnych przykłady
14.	Dulsczyzna – drobnomieszczaństwo w najgorszym wydaniu, kołtuństwo, podwójna moralność, hipokryzja	0–1 pkt
15.	<u>Gabriela Zapolska</u>: E, H, F, D, G <u>Stanisław Wyspiański</u>: A, B, C, I	0–2 pkt 2 pkt – brak błędów 1 pkt – dopuszczalny 1 błąd
16.	<u>Przykładowa odpowiedź</u>: 1. brak porozumienia pomiędzy poszczególnymi klasami społecznymi 2. prywatność, dbanie o własne interesy	0–2 pkt po 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź
RAZEM		30 pkt

